

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indførelse af en europæisk gruppe for grænseoverskridende samarbejde (EGGS)

KOM(2004) 496 endelig — 2004/0168 (COD)

(2005/C 255/15)

Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 8. november 2004 under henvisning til EF-traktatens artikel 262 at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Den Økonomiske og Monetære Union og Økonomisk og Social Samhørighed, som udpegede Michel Nollet til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 18. marts 2005.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 416. plenarforsamling den 6.-7. april 2005, mødet den 6. april 2005, følgende udtalelse med 118 stemmer for, 2 imod og 6 hverken for eller imod:

1. Indledning

1.1 Den 1. maj 2004 påbegyndtes et nyt kapitel i Europas historie.

1.2 Efter en lang periode med forberedelser tilsluttede 10 nye lande sig EU's 15 medlemmer. Dette indebærer nye muligheder og perspektiver for udviklingen. Af hensyn til effektiviteten skal EU's institutioner befinde sig tættere på borgerne og på livet i lokalsamfund, regioner og Fællesskabet. Dette forudsætter, at der lægges mere vægt på EU-lovgivningens kvalitet.

1.3 Indførelse af et nyt retsmiddel for grænseoverskridende samarbejde er derfor en prioriteret opgave i bestræbelserne på at uddybe denne dialog og udgør dermed en ny udfordring, som må tages op.

1.4 Kommissionen vedtog den 14. juli 2004 et forslag til 5 nye forordninger om ajourføring af strukturfondene og de strukturelle instrumenter for perioden 2007-2013, deriblandt et forslag til ny forordning om indførelse af en europæisk gruppe for grænseoverskridende samarbejde (EGGS).

1.5 Kommissionen opfatter EGGS som en pragmatisk reaktion på en anmodning fra flere medlemsstater. Den lægger op til et frivilligt instrument med henblik på indførelse af en struktur for grænseoverskridende forvaltning.

1.6 Kommissionen mener ikke, at et sådant skridt vil komme i konflikt med de beføjelser, som er tillagt medlemsstaterne. Disse er ansvarlige for strukturfondenes anvendelse.

1.7 Kommissionen har taget en velunderbygget beslutning om ikke at gå nærmere i detaljer med aftalen. Den overlader det til aktørerne at udforme deres egne vedtægter.

1.8 Kommissionen har den opfattelse, at medlemsstaterne kan gå endnu videre. EGGS er frivillig.

1.9 Kommissionen har på det tidspunkt, hvor dette forslag til udtalelse udarbejdes, endnu ikke sendt EØSU et supplerende notat om de juridiske aspekter.

1.10 Kommissionen har med fuldt overlæg valgt ikke at benytte det nye instrument (EGGS) til at regulere andre skattemæssige aspekter. EGGS kan benytte skatteordningen i en medlemsstat efter eget valg.

1.11 Kommissionen tilstræber ingen harmonisering og bekræfter hermed, at den ikke har ønsket at opstille en mere detaljeret forordning. *Selv om spørgsmålet om skatteharmonisering ikke blev bragt på bane i drøftelserne i EØSU's arbejdsgruppe, imødekommer denne holdning fra Kommissionens side ikke ønskerne om en forenkling af forvaltningen.*

1.12 Kommissionen har ikke ønsket at udføre medlemsstaternes arbejde og understreger hermed, at EGGS er og forbliver et subsidiært instrument.

1.13 Med udgangspunkt i sine erfaringer vurderer Kommissionen, at det er umuligt at opstille en detaljeret model.

1.14 Kommissionen mener ikke, at ngo'erne har en offentlig myndighedsbeføjelse.

1.15 Kommissionen har derfor udformet en minimumsramme. Eksempelvis universiteter kan nyde godt heraf.

1.16 Kommissionen bekræfter, at det er muligt at nyde godt af strukturfondene uden at benytte en EGGS.

1.17 Kommissionen mener, at den store fordel ved dens forordningsforslag om indførelse af en europæisk gruppe for grænseoverskridende samarbejde (EGGS) ligger i, at det allerede i 2007 vil blive muligt at anvende EGGS uden at afvente eventuelle lovrevisioner i medlemsstaterne.

1.18 Regionsudvalget afgav den 18. november 2004 en stort set positiv udtalelse og fremsætter en række ændringsforslag, hvoriblandt følgende: Regionsudvalget foreslår, at det kommende retsinstrument ikke benævnes »europæisk gruppe for grænseoverskridende samarbejde«, men »europæisk gruppe for transeuropæisk samarbejde«. Regionsudvalget mener, at denne betegnelse giver udtryk for, at retsinstrumentet kan anvendes i forbindelse med tværnationalt og tværregionalt samarbejde som beskrevet i forordningsforslagets artikel 1.

2. Generelle bemærkninger

2.1 EØSU har noteret sig forslaget til forordning om indførelse af en europæisk gruppe for grænseoverskridende samarbejde (eller en europæisk gruppe for transeuropæisk samarbejde som foreslået af Regionsudvalget).

2.2 EØSU tilslutter sig alt i alt forslaget om EGGS og de opstillede målsætninger.

2.3 EØSU noterer sig Kommissionens bevæggrunde, herunder bl.a., at det ikke er obligatorisk at indføre en EGGS.

2.3.1 EGGS skulle kunne lette det grænseoverskridende samarbejde, f.eks. med hensyn til finansieringsordninger.

2.3.2 EGGS kan involvere forskellige partnere i flere lande. Under hensyntagen til det øgede antal lande- og havgrænser i Fællesskabet som følge af udvidelsen er det nødvendigt at fremme en styrkelse af det interregionale samarbejde i Fællesskabet.

2.3.3 EGGS er ikke restriktiv og udgør ingen hindring for mere vidtgående samarbejdsaftaler. EGGS erstatter ikke euroregioner.

2.4 EØSU støtter Kommissionens initiativ til et nyt retsinstrument for at lette samarbejdet. Disse yderligere ordninger har til formål at lette et effektivt samarbejde, men der mangler en mere udtrykkelig bestemmelse om arbejdsmarkedsparternes og andre relevante civilsamfundsorganisationers involvering i overvågningsordningerne.

2.5 Endvidere er bestemmelsens retsgrundlag tvetydigt. Forholdet mellem EFRU (artikel 18) og EGGS bør tydeliggøres, bl.a. når medlemsstaterne overdrager EGGS ansvaret for forvaltning.

2.6 EØSU ønsker ligeledes at undersøge, om kravene vedrørende planlægning, forvaltning, kontrol og iværksættelse gør det muligt for medlemsstaterne at samarbejde effektivt og drage ved lære af Interreg-programmerne. De planlægnings- og dokumentationsprocedurer, som er udformet (for perioden 2007-2013), bør benyttes til at forbedre inddragelsen af borgerne og arbejdsmarkedets parter samt andre relevante civilsamfundsorganisationer. Gennemførelsesbestemmelsen om offentliggørelse af de operationelle programmer (artikel 12, stk. 6, litra d)) bør derfor udfærdiges i tide.

2.7 EØSU vurderer, at EGGS givetvis kan blive et nyttigt værktøj i det grænseoverskridende samarbejde og indebære en løsning på mange nationale problemer.

2.8 EØSU nærer dog visse tvivl med hensyn til anerkendelse af EGGS i henseende til finansielle procedurer og nationale forvaltningsmyndigheder.

2.9 Strukturfondene skal anses for at være en løftestang til gavn for udviklingsaktørernes udformning af en gennemførelsesstrategi og med bredest mulig inddragelse af borgerne. De økonomiske og sociale aktører på lokalt og regionalt plan erkendes at være udviklingsaktører. Det ville være fornuftigt, om de udtrykkeligt kunne inddrages i etableringen af EGGS.

2.10 EØSU anser grænseoverskridende samarbejde for væsentligt. Kommissionen bør (selv om EGGS er frivillig) fremlægge et forslag til model for de berørte aktører. Modellen bør ikke lægge et yderligere bånd på fremtidige EGGS, men skal være en model for god praksis og til støtte for etableringen af en EGGS.

2.11 EØSU understreger, at forordningsforslaget ikke behandler et væsentligt punkt, nemlig den finansielle forvaltning. EGGS-forordningen bør tydeliggøre aspekterne vedrørende forvaltning af europæiske fonde.

2.12 En sådan tydeliggørelse sår ikke tvivl om de allerede fastlagte bestemmelser om medlemsstaternes finansielle ansvar. Men hvis EGGS skal være enkel, bør der foreslås nogle mere smidige procedurer for begrundelsen for og forvaltningen af finansielle konti.

3. Særlige bemærkninger

3.1 EØSU foreslår Kommissionen, at der af tydelighedshensyn foretages følgende ændringer:

3.1.1 Artikel 1, stk. 3

Formålet med en EGGS er at lette og fremme det grænseoverskridende samarbejde mellem medlemsstaterne og mellem de regionale og lokale myndigheder TILFØJELSE og de økonomiske og sociale aktører samt andre relevante civilsamfundsorganisationer med henblik på at styrke den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed.

3.1.2 Artikel 2

En EGGS kan omfatte medlemsstater og regionale og lokale myndigheder samt andre lokale offentlige organer TILFØJELSE og økonomiske og sociale aktører samt andre relevante civilsamfundsorganisationer, i det følgende benævnt »medlemmerne«.

3.1.3 Artikel 4, stk. 5

Det fastsættes i aftalen, hvilken lovgivning der finder anvendelse ved fortolkning og anvendelse af aftalen TILFØJELSE under overholdelse af europæiske forordninger og under overholdelse

af medlemsstaternes fiskale bilaterale aftaler, i afventning af skatteharmonisering i EU.

Kommissionen bør tydeliggøre dette.

3.1.4 Artikel 5

TILFØJELSE I personaleforvaltningen bør man nøje respektere det sted (eller de steder), hvor aktiviteter gennemføres, europæiske forordninger og gældende social og fiskal lovgivning.

4. Konklusioner

4.1 EØSU mener, at EGGS er et nødvendigt instrument, og at det af hensyn til god kommunikation og forståelse ville være en fordel, om Kommissionen fremlagde en teknisk og juridisk referenceramme. Der bør sondres mellem to grundlæggende begreber; juridiske aspekter på den ene side og strategiske på den anden.

4.2 EØSU ønsker, at der nås frem til en reel sammenhæng, så man kan overvinde medlemsstaternes og de regionale og lokale myndigheders store vanskeligheder ved at gennemføre og forvalte tiltag i forbindelse med grænseoverskridende, tværnationalt og tværregionalt samarbejde inden for rammerne af forskellige nationale lovgivninger og procedurer.

Bruxelles, den 6. april 2005

Anne-Marie SIGMUND

Formand for

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg
